

Analisis Wacana Maklum Balas Pembelajaran Imbuhan Kata Nama

Effendy Ahmadi

effendy_ahmadi@moe.edu.sg

Norliza Ali

norliza_ali@moe.edu.sg

Sekolah Menengah Xinmin

Abstrak

Proses pemberian maklum balas guru merupakan salah satu usaha untuk membantu pelajar mempertingkatkan prestasi mereka dalam pembelajaran dan penggunaan bahasa. Namun, kadang kala kepentingan proses ini dikesampingkan. Kajian ini bertujuan untuk melihat sejauh mana wacana maklum balas guru dan pelajar secara individu, mampu meningkatkan pembelajaran dan pengajaran mata pelajaran Bahasa Melayu. Kajian ini memberi tumpuan pada komponen imbuhan kata nama kerana pencapaian pelajar Menengah 2 kohort 2016 bagi komponen ini masih agak lemah walaupun mereka telah mempelajarinya sejak di sekolah rendah. Aspek maklum balas menjadi fokus dalam proses pembelajaran dan pengajaran komponen ini. Analisis kuantitatif dan kualitatif bagi praujian dan pascakajian digunakan untuk melihat keberkesanan wacana maklum balas guru dan pelajar secara individu dalam pembelajaran dan pengajaran Bahasa Melayu.

Kata Kunci: maklum balas, pencapaian, analisis kuantitatif, analisis kualitatif

PENGENALAN

Imbuhan merupakan komponen tatabahasa dalam sukatan pelajaran Bahasa Melayu dan dalam peperiksaan nasional pada peringkat sekolah rendah dan menengah. Jika dilihat dari aspek jangka masa, komponen ini didedahkan kepada para pelajar Menengah 2, iaitu sekurang-kurangnya enam tahun di sekolah rendah dan dua tahun di sekolah menengah, para pelajar sepatutnya sudah dapat memahami dan menguasai komponen ini termasuklah komponen imbuhan kata nama. Namun begitu, pencapaian dalam komponen ini amat lemah dalam peperiksaan pertengahan dan hujung tahun di peringkat sekolah yang dikaji. Kelemahan pelajar dalam komponen ini boleh menjejaskan pencapaian mereka dalam komponen lain seperti penulisan dan kefahaman membaca. Sekiranya hal ini terjadi, pencapaian pelajar dalam mata pelajaran Bahasa Melayu secara keseluruhan pasti terjejas.

TUJUAN KAJIAN

Kajian ini mempunyai dua objektif utama, iaitu untuk mengkaji tentang:

1. penggunaan wacana maklum balas yang sesuai dalam pembelajaran imbuhan kata nama; dan
2. keberkesanan wacana maklum balas guru dan pelajar secara individu dalam pencapaian pelajar.

PERNYATAAN MASALAH

Setiap pelajar yang melalui sistem persekolahan di peringkat sekolah rendah telah melalui sekurang-kurangnya enam tahun persekolahan. Dalam jangka masa ini, mereka telah didedahkan kepada pembelajaran bahasa Melayu termasuklah pembelajaran imbuhan. Namun, kelemahan dalam penguasaan imbuhan dalam kalangan pelajar cukup ketara. Hal inilah yang membuat pengkaji mahu mengenal pasti apakah yang menjadi hambatan dalam pembelajaran dan keberkesanan pembelajaran imbuhan. Tambahan lagi, penguasaan imbuhan yang lemah akan menjejaskan prestasi pelajar dalam menjawab soalan-soalan peperiksaan mahupun dalam membina ayat yang mudah agar dapat difahami. Maka itu, pengkaji mahu meninjau keberkesanan wacana maklum balas guru dan pelajar dalam mempelajari imbuhan.

KAJIAN LEPAS

Willis (2011) dalam kajiannya akur akan keberkesanan maklum balas khususnya dalam proses penilaian untuk pembelajaran. Hal ini dapat meningkatkan kesedaran para pelajar tentang pencapaian dan kemampuan mereka. Hardman (2016) pula mendapati bahawa penggunaan pelbagai teknik maklum balas mampu mempertingkatkan mutu wacana antara guru dan pelajar di bilik darjah lantas menghasilkan sesi pembelajaran dan pengajaran yang lebih berkesan. Hattie dan Timperley (2007) berpendapat bahawa maklum balas adalah lebih berkesan daripada pujian semata-mata.

Plank, Dixon dan Ward (2014) pula mendapati bahawa maklum balas tidak harus setakat daripada guru untuk pelajar tetapi juga daripada pelajar untuk guru. Maklum balas mengenai pengajaran akan lebih bermakna sekiranya guru bersikap terbuka demi memperbaiki pengajaran mereka kerana akhirnya apa yang dipelajari pelajar di dalam bilik darjah ialah kesan daripada pengajaran mereka.

Pangkalan data perpustakaan Universiti Teknologi Nanyang dan Universiti Malaya menunjukkan bahawa belum ada kajian khusus tentang aspek maklum balas mahupun wacana maklum balas dalam pembelajaran mata pelajaran Bahasa Melayu. Kajian ini merupakan satu kajian awal bagi mata pelajaran Bahasa Melayu.

KAEDAH KAJIAN

Beberapa kaedah kajian telah digunakan dalam kajian ini untuk merancang dan mengumpul data serta pada masa yang sama memantau keberkesanan wacana maklum balas ini.

Subjek Kajian

Subjek kajian ialah dua kumpulan pelajar Menengah 2. Kumpulan rawatan merupakan pelajar aliran Normal Akademik yang mengambil mata pelajaran Bahasa Melayu pada Peringkat Biasa manakala kumpulan kawalan merupakan kumpulan pelajar Aliran Ekspres yang mengambil mata pelajaran Bahasa Melayu Lanjutan.

Proses Kajian

Kajian ini melalui tiga tahap. Pertama, tahap perancangan, tahap kedua tahap pengumpulan data dan tahap ketiga tahap penganalisan data.

Tahap Perancangan: Tahap ini melibatkan persiapan untuk menjalankan kajian termasuk menyiapkan lakaran kajian dan kertas kerja, rubrik penilaian, kertas latihan dan borang maklum balas serta persiapan bahan-bahan kajian bagi tiga sesi pengajaran seperti yang berikut:

- Pelajaran 1: a. Jenis dan bentuk kata nama (KN)
b. Imbuhan awalan, akhiran dan apitan KN
- Pelajaran 2: a. Imbuhan awalan KN (*peN-*)
b. Guna suai imbuhan *peN-* (perkataan)
- Pelajaran 3: a. Permaknaan KN terbitan (manusia dan alat)
- Imbuhan awalan KN *peN-*
b. Guna suai imbuhan *peN-* dalam konteks ayat

Tahap Pengumpulan Data: Tahap ini melibatkan dua proses, iaitu proses pengajaran dan pembelajaran, dan juga sesi maklum balas antara guru dan pelajar. Sesi ini juga melibatkan rakaman video semasa sesi maklum balas guru dan pelajar. Tujuan rakaman ini dijalankan untuk merakam wacana maklum balas antara pelajar dan guru bagi mengumpulkan dapatan. Rakaman yang dibuat akan ditranskripsikan dan dijadikan data terkumpul.

Tahap Penganalisan Data: Pada tahap ini, pengkaji akan menganalisis data terkumpul secara kuantitatif dan kualitatif.

DAPATAN KAJIAN DAN PERBINCANGAN

Dapatan kajian ini dapat dibahagikan kepada dua bahagian, pertama analisis kuantitatif yang melibatkan data primer dan data sekunder dan yang kedua analisis kualitatif yang melibatkan dapatan latar belakang pelajar dan maklum balas pengajaran dan pembelajaran.

Tiga sesi pemberian maklum balas dengan pelajar telah dijalankan dalam kajian ini. Terdapat sebanyak 1,013 UT telah diujarkan dalam wacana maklum balas kajian. Daripada jumlah itu, 810 UT (80%) telah diujarkan oleh guru dan 203 UT (20%) telah diujarkan oleh pelajar dalam wacana maklum balas yang dikaji.

Bagi wacana guru, sebanyak 241 UT bersifat motivasi (30%), 487 UT bersifat permasalahan (60%) dan sebanyak 82 UT bersifat neutral (10%). Dalam setiap UT, min untuk motivasi adalah sebanyak 0.3, permasalahan sebanyak 0.6 dan neutral sebanyak 0.1 (Sila lihat Jadual 1).

Jadual 1: Penjumlahan Unit Teks Maklum Balas Guru

Butiran	Jenis UT			Jumlah
	Motivasi	Permasalahan	Neutral	Peratusan
SESI 1				
JUMLAH	105	169	24	298
PERATUSAN	35	57	8	100
SESI 2				
JUMLAH	69	178	31	278
PERATUSAN	25	64	11	100
SESI 3				
JUMLAH	67	140	27	234
PERATUSAN	29	60	12	100
KESELURUHAN				
JUMLAH	241	487	82	810
PERATUSAN	30	60	10	100
MIN	0.30	0.60	0.10	

UT berunsur motivasi guru terbahagi kepada dua jenis, iaitu ucapan-ucapan syabas dan tahniah guru atas pencapaian para pelajar, dan galakkan kepada pelajar untuk terus berusaha dan mengekalkan prestasi mereka yang baik. Berikut adalah contoh-contoh UT berunsur motivasi guru.

Jadual 2: UT Motivasi Guru

UT	Butiran
<i>UT Motivasi Guru : Ucapan syabas dan tahniah</i>	
UTG.1.1.5	Ok. Jadi, awak mendapat markah penuh.
UTG.1.1.6	Syabas Cikgu ucapkan.
UTG.1.2.3	Dan ini menunjukkan bahawa awak telah pun tahu akan jenis-jenis kata nama, dah faham akan bentuk-bentuk kata nama dan awak boleh kenal awalan kata nama dan juga apitan kata nama.
UTG.1.2.4	Dan daripada sini cikgu dapat lihat pencapaian awak amat cemerlang.
<i>UT Motivasi Guru : Galakan</i>	
UTG2.3.38	Kita ada satu lagi pengajaran pada minggu hadapan yang berkaitan dengan ini dan cikgu berharap awak akan berikan lebih tumpuan supaya awak akan dapat markah cemerlang.
UTG2.3.39	Jika awak ada apa-apa soalan, sila tanya pada saat itu jangan tunggu nanti.
UTG2.5.43	Saya berharap awak akan memberikan perhatian dan tumpuan semasa pengajaran saya dan apabila awak membuat latihan ini.
UTG2.5.44	Semoga awak akan mendapat keputusan yang baik juga.

Nota:

UTG – Unit Teks Guru, 1 – Sesi 1, 1– Pelajar 1, 7 – UT ke tujuh

UT berkaitan permasalahan guru membincangkan tentang permasalahan yang dihadapi oleh para pelajar dalam latihan-latihan mereka dan juga bimbingan guru untuk pelajar mengatasi masalah tersebut. Berikut adalah contoh-contoh UT guru yang berunsur permasalahan.

Jadual 3: UT Permasalahan Guru

UT	Butiran
<i>UT Permasalahan Guru : Mengenal pasti masalah yang dihadapi pelajar</i>	
UTG2.5.8	Cuma cikgu ingin tahu, perkataannya syarah kemudian awak berikan penyarah tetapi imbuhan pen-.... betul.
UTG2.5.9	Mengapa?
UTG2.6.18	Awak tidak pasti perkataan saring.
UTG2.6.19	Tetapi sekarang bila awak tengok kata dasar saring, awak tahu ke tidak apakah imbuhan yang harus dibubuh?
<i>UT Permasalahan Guru : Memberi bimbingan lanjutan kepada para pelajar</i>	
UTG2.7.14	Kalau hurufnya s, baru awak tukarkan kepada ny tetapi sekarang sy jadi awak harus bulatkan tengok betul-betul.
UTG2.7.15	Jadi imbuhan di sini, peN-... pensyarah bukan penyarah.
UTG3.4.19	Dan ini pula, ini merupakan kesalahan bahasa.
UTG3.4.20	Tidak perlu tulis seorang, hanya Ayah saya bekerja sebagai peniaga (Ayat).

UT berunsur neutral merupakan pembukaan perbualan dan permulaan topik perbualan. Selain itu, terdapat juga UT berunsur neutral yang merupakan ucapan terima kasih kepada pelajar kerana menghadiri sesi maklum balas tersebut. Berikut adalah contoh-contoh UT guru yang berunsur neutral.

Jadual 4: UT Guru Yang Berunsur Neutral

UT	Butiran
UTG3.1.4	Ini merupakan keputusan bagi latihan lembaran kerja pen-... huruf besar.
UTG3.3.58	Terima kasih P3.
UTG3.5.46	Baiklah P5.

Bagi wacana pelajar, sebanyak 37 UT bersifat motivasi (18%), 150 UT bersifat permasalahan (74%) dan sebanyak 16 UT bersifat neutral (8%). Dalam setiap UT, min untuk motivasi ialah sebanyak 0.18, permasalahan sebanyak 0.74 dan neutral sebanyak 0.08 (Sila lihat Jadual 5).

Jadual 5: Penjumlahan Unit Teks Pelajar

Butiran	Jenis UT			Jumlah
	Motivasi	Permasalahan	Neutral	Peratusan
SESI 1				
JUMLAH	13	63	3	79
PERATUSAN	16	80	4	100
SESI 2				
JUMLAH	13	60	6	79
PERATUSAN	16	76	8	100
SESI 3				
JUMLAH	11	27	7	45
PERATUSAN	24	60	16	100
KESELURUHAN				
JUMLAH	37	150	16	203
PERATUSAN	18	74	8	100
MIN	0.18	0.74	0.08	

UT-UT berunsur motivasi pelajar menjurus kepada penerimaan pelajar terhadap UT-UT guru yang juga berunsur motivasi. Berikut adalah contoh-contoh UT berunsur motivasi pelajar.

Jadual 6: UT Motivasi Pelajar

UT	Butiran
Sesi 1 : Pelajar 3	
UTG.1.3.41	Jadi awak pun akan dapat markah cemerlang juga.
UTG.1.3.42	Ok?
UTG.1.3.43	P3 boleh?
UTP.1.3.9	Ya boleh.
Sesi 1 : Pelajar 5	
UTG.1.5.52	Tapi walaupun markah awak beginikan, untuk pelajaran seterusnya, cikgu pasti yang awak boleh melakukan yang terbaik.
UTG.1.5.53	Cuba teliti sedikit semasa di kelas, semasa pengajaran saya dan kalau tidak faham tanya di kelas.
UTG.1.5.54	Boleh?
UTG.1.5.55	Boleh tak?
UTP.1.5.17	Ah...

Nota:

UTP – Unit Teks Pelajar, 1– Sesi 1, 1– Pelajar 1, 7– UT ke tujuh

UT permasalahan pelajar menampakkan permasalahan yang dihadapi oleh pelajar yang terdapat dalam latihan-latihan mereka. Berikut adalah contoh-contoh UT berunsur permasalahan pelajar.

Jadual 7: UT Permasalahan Pelajar

UT	Butiran
UTP.1.4.4	Saya ingat sama dengan ini (pelajar tunjuk) kena tulis huruf besar.
UTP.1.6.2	Saya tidak dapat fikirkan tentang KN Khas.
UTP.1.6.3	Saya hanya gunakan KN am.
UTP2.1.4	Saya ingat pen-...tu orang jadi saya tulis pen-..
UTP2.3.7	Fungsi saya tidak faham.
UTP2.5.9	Apa itu belot?
UTP3.3.9	Pelajar dan periang saya faham tetapi tidak tahu menjelaskannya dalam ayat.
UTP3.5.2	Terlupa dan tidak tahu maksud.
UTP3.8.3	Kerana saya tidak boleh mencari perkataan yang sesuai.

UT pelajar yang berunsur neutral merupakan ucapan terima kasih pelajar kepada guru atas sesi lapor balik yang telah dijalankan. Berikut adalah contoh-contoh UT berunsur neutral pelajar.

Jadual 8: UT Pelajar - Neutral

UT	Butiran
UTP3.5.7	Terima kasih Cikgu.
UTP3.7.3	Terima kasih Cikgu.
UTP2.1.12	Terima kasih Cikgu.
UTP2.6.17	Ya terima kasih Cikgu.

Data Sekunder

Pengumpulan data sekunder bertujuan untuk melihat aspek-aspek lain yang mempunyai kaitan secara langsung atau tidak secara langsung dengan objektif kajian ini.

Latar Belakang Pelajar

Terdapat beberapa dapatan penting yang dapat dicungkil daripada kedua-dua kumpulan pelajar kajian melalui borang maklum balas pelajar yang telah diberi kepada para pelajar. Antaranya adalah:

- Hanya 8% pelajar selalu menggunakan Bahasa Melayu (BM) dalam pertuturan mereka secara umum, 16.7% kerap dan 75% daripada mereka kadang-kadang sahaja menggunakan BM.
- Hanya 25% pelajar kerap membaca bahan cetak dalam BM, 66.7% kadang-kadang dan 8.3% tidak pernah membaca bahan cetak dalam BM.
- Hanya 8.3% pelajar kerap membaca bahan media elektronik dalam BM, 75% kadang-kadang dan 16.7% tidak pernah membaca bahan media elektronik dalam BM.
- Kesemua pelajar (100%) kerap menulis dalam BM.

Maklum Balas Pengajaran Dan Pembelajaran

Secara umum, 72.7% pelajar mendapati bahawa pengajaran guru tentang bentuk kata nama dalam Pelajaran 1 amat jelas, 75% menyatakan bahawa guru telah menerangkan dengan jelas tentang jenis-jenis imbuhan awalan *peN-* dalam Pelajaran 2, dan 90% menyatakan yang sama untuk pengajaran guru dalam Pelajaran 3 yang menyentuh tentang pemaknaan kata nama terbitan (Manusia dan Alat).

Keberkesanan pengajaran guru juga terbukti melalui beberapa dapatan kuantitatif. Antaranya, selaras dengan objektif pengajaran guru, 54.5% pelajar amat setuju dan 36.4% pelajar setuju bahawa mereka dapat mengenali jenis-jenis kata nama seperti yang diajar oleh guru dalam Pelajaran 1. 75% pelajar amat setuju bahawa mereka dapat mengenali imbuhan awalan *peN-* seperti yang disampaikan oleh guru dalam Pelajaran 2. Dalam Pelajaran 3, secara purata, 75% pelajar amat setuju bahawa mereka dapat jelaskan makna kata nama terbitan untuk manusia dan alat.

Maklum Balas Sebelum dan Sesudah Sesi Lapor Balik

Sebelum menjalani sesi maklum balas dengan guru, antara dapatan melalui borang maklum balas adalah 76% pelajar bersemangat untuk melalui sesi tersebut. Kesemua mereka (100%) berasa amat selesa sebelum berjumpa dengan guru. Dalam aspek persediaan mental, kesemua pelajar tidak mempunyai masalah yang mengganggu fikiran mereka kecuali seorang pelajar yang mempunyai masalah dengan teman sekolah sebelum menduduki sesi lapor balik 1 dan 2.

Selepas menjalani sesi maklum balas, 100% pelajar tahu tentang kekuatan dan kelemahan mereka. Lebih daripada itu, kesemua mereka juga mahu perbaiki kelemahan mereka. Akibatnya, secara purata, 85.7% pelajar lebih bermotivasi untuk belajar BM selepas menghadiri sesi lapor balik dengan guru.

Analisis Kualitatif

Dapatan latar belakang pelajar menunjukkan bahawa BM bukanlah bahasa

pilihan utama bagi para pelajar untuk gunakan dalam pertuturan, bacaan dan penulisan mereka atau dalam kehidupan mereka secara amnya baik di rumah mahupun di sekolah. Disebabkan itu, penguasaan BM mereka terjejas walaupun BM merupakan bahasa ibunda mereka. Antara topik tatabahasa Melayu yang jelas terjejas ialah pengetahuan, pengaplikasian dan penggunaan imbuhan *peN-* walaupun topik ini sudah pun disentuh semasa para pelajar itu berada di sekolah rendah. Hal ini juga dapat dilihat daripada jumlah UT yang menyentuh tentang permasalahan pelajar dalam wacana maklum balas kajian – 80% UT guru dan 74% UT pelajar.

Namun begitu, wacana maklum balas guru dengan pelajar secara individu telah menampakkan kemampuan untuk guru membantu pelajar memahami dan memperbaiki kelemahan mereka. Sila lihat Jadual 9 untuk melihat keputusan ujian prakajian dan pascakajian.

Keputusan ujian-ujian yang telah dijalankan menunjukkan peningkatan markah bagi kedua-dua kumpulan sampel. Walaupun pencapaian kumpulan rawatan tidak sebaik kumpulan yang tidak menerima rawatan, julat markah min kedua-dua kumpulan ternyata semakin berkurang, 5 markah dalam ujian prakajian dan 3 markah dalam pascakajian. Hal yang sama juga dapat dilihat dalam julat min peratusan kelulusan iaitu, 9% untuk prakajian dan 5% untuk pascakajian. Secara umum, terdapat peningkatan pada pencapaian pelajar yang menerima rawatan selepas menghadiri sesi lapor balik.

Jadual 9: Markah Ujian Prakajian dan Pascakajian

Butiran	Kumpulan terkawal	Kumpulan tidak dikawal	Julat
Prakajian			
Markah Min ujian prakajian (56 markah)	44.1	49.3	5
Min Peratusan ujian prakajian	78.9	87.9	9
Pascakajian			
Markah Min ujian pascakajian (66 markah)	61.1	64.5	3
Min Peratusan ujian prakajian	92.4	97.3	5
Peningkatan peratusan Min (%)	9	4.9	

Dalam wacana maklum balas guru, guru dapat mengenal pasti masalah-masalah yang dihadapi oleh pelajar, seperti contoh-contoh permasalahan yang ditonjolkan melalui wacana pelajar dalam bahagian 6.1. Masalah-masalah tersebut telah dikongsi dengan guru yang terus memberikan penerangan lanjut untuk membantu pelajar mengatasi masalah tersebut. Selain itu, UT berunsur motivasi yang terkandung dalam UT guru, min sebanyak 0.3. dapat memberikan semangat kepada para pelajar supaya lebih berminat untuk mempelajari BM. Hal ini selaras dengan pendapat Willis (2011) yang mengatakan bahawa wacana maklum balas guru dapat meningkatkan kesedaran pelajar tentang pencapaian mereka. Selain itu, mereka juga lebih bermotivasi untuk meningkatkan pencapaian mereka.

Hatti dan Timperley (2007) pula ada mengatakan bahawa bagi pelajar muda seperti kumpulan sampel kajian, wacana maklum balas guru harus lebih menjurus kepada kebolehan pelajar. Hal ini amat jelas terlihat dalam UT guru yang menyentuh tentang permasalahan pelajar dan pembaikannya ditambah pula dengan kata-kata pujian (UT berunsur motivasi) bagi merangsang pelajar untuk terus mencapai yang terbaik dalam sesi-sesi pelajaran berikutnya.

Willis (2011) juga mengatakan bahawa wacana maklum balas pelajar tentang pengajaran guru dapat membantu guru mengenal pasti kekuatan dan kelemahan pengajaran mereka. Ini termasuklah penyampaian mereka dan penggunaan bahan bantu pengajaran. Dalam kajian, perkara ini telah ditimbulkan dalam borang maklum balas pelajar dan juga dalam UT guru yang juga menyentuh tentang permasalahan dalam pengajaran guru. Dengan melakukan begitu, wacana lapor balik yang dijalankan lebih bersifat dua hala dan tidak berpihak kepada guru sahaja. Berikut adalah contoh-contoh UT tersebut.

Jadual 10: UT Soalan Guru

UT	Butiran
UTG.1.2.8	Atau awak ada apa-apa maklum balas berdasarkan pengajaran Cikgu yang kelmarin?
UTG2.2.22	Tetapi semalam yang cikgu ajar tu, awak faham ke tidak?
UTG2.2.23	Jelas tak?
UTG3.4.23	Awak ada apa-apa yang ingin awak nyatakan di sini tentang pengajaran saya?

Daripada penjelasan-penjelasan di atas, jelas dapat dilihat bahawa wacana maklum balas guru mampu untuk memberi kesan positif pada pencapaian pelajar khususnya dalam pembelajaran mata pelajaran Bahasa Melayu. Wacana maklum balas dapat memainkan peranan penting untuk menilai tahap pemahaman atau pembelajaran pelajar dalam pelajaran mereka.

KESIMPULAN

Secara keseluruhan, kajian ini telah berjaya memenuhi objektif kajian, iaitu yang pertama, penggunaan wacana maklum balas yang sesuai dalam sesi maklum balas pencapaian pelajar dalam pembelajaran tatabahasa Bahasa Melayu Kedua, keberkesanan wacana maklum balas guru dan pelajar secara individu dapat mempertingkatkan pemahaman pelajar terhadap pengajaran guru, dan juga pencapaian pelajar. Walaupun guru berdepan dengan beberapa cabaran seperti tempat dan masa yang sesuai untuk menjalankan sesi maklum balas secara individu, hakikatnya, wacana maklum balas mempunyai potensi dalam mempertingkatkan proses pengajaran dan pembelajaran dan dengan itu, para pendidik harus melihat aspek ini secara lebih mendalam. Saranan para pengkaji untuk kajian seterusnya adalah untuk melihat akan keberkesanan wacana maklum balas antara teman sedarjah dalam membantu memperkukuh pemahaman pelajar dalam pembelajaran Bahasa Melayu.

RUJUKAN

- Burnett, P.C & Mandel, V. (2010). Praise and feedback in the primary classroom: Teachers' and students' perspectives. Dalam *Australian Journal of Educational & Developmental Psychology*. Vol 10, ms. 145-154
- Colthorpe, K., Chen, X., & Zimbardi, K., (2014). Peer feedback enhances a 'journal club' for undergraduate science students that develops oral communication and critical evaluation skills. Dalam *Journal of Learning Design*, Vol. 7 No. 2 Isu Khas: Science Education
- Fonseca, J., Carvalho, C., Conboy, J., Valente, M.O., Gama, A.P., Salema, M.H. & Fiuza, E. (2015). Changing teachers' feedback Practices: A workshop challenge. Dalam *Australian Journal of Teacher Education*, (40 (8). Dipetik drpd, <http://dx.doi.org/10.14221/ajte.2015v40jn8.4>

- Garcia, A.L, (2005) *The effect of teacher feedback on EFL learners' functional production in classroom discourse* , Anglogermanica Online, Universidad Autonoma de Madrid (Spain). Dipetik drpd, <http://www.uv.es/anglogermanica/2005/linares.pdf>
- Gulley, B. (2012). Feedback on developmental writing students' first drafts. Dalam *Journal of Developmental Education*, Volume 36, Isu 1
- Hardman, J. (2016). Opening-up classroom to promote and enhance active, collaborative and cognitively-engaging student learning experiences. Dalam C. Gorla, O. Speicher, & S. Stolhans (Eds). *Innovative language teaching and learning at university: enhancing participation and collaboration* (pp. 5-16). Dublin: Research-publishing.net. Dipetik drpd, <http://dx.doi.org/10.14705/rpnet.2016.0004000>
- Hattie. J & Timperley, H. (2007). The power of feedback. Dalam *Review of Educational Research*. Vol. 77, No. 1, Mukasurat. 81–112. Dipetik drpd, DOI: 10.3102/003465430298487
- Le, P.T.A., & Vasquez, C. (2011). Feedback in teacher education: mentor discourse and intern perceptions. Dalam *Teacher Development: An international journal of Teachers' professional development*, 15:4, 453-470. Dipetik drpd, <http://dx.doi.org/10.1080/13664530.2011.635264>
- McGrath, A.L, Taylor, A., Pynchyl, T.A. (2011). Writing helpful feedback: the influence of feedback type on students' perceptions and writing performance. Dalam *The Canadian Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, Vol. 2, Isu 2, Artikel 5
- Milla, R. & Mayo, M.P.G. (2014). Corrective feedback episodes in oral interaction: A comparison of a CLIL and an EFL classroom. Dalam *International Journal of English Studies*. Vol. 14 (1), 2014, ms. 1-20
- Ng, H.Z., Raja, M.R.H., Rohaida, M.S. (2009). Enhancing feedback via peer learning in large classrooms. Dalam *Malaysian Online Journal of Education Technology*, Vol 4, Issue 1. Dipetik drpd, <http://www.mojet.net/frontend/articles/pdf/v4i1/v4i1-1pdf.pdf>
- Noorizah, M.N, Idris, A., Rosniah, M., & Teo, K.S. (2010). Teachers verbal feedback on

students' response: A Malaysian ESL classroom discourse analysis. Dalam *Procedia Social and Behavioral Sciences* 7(C) (2010), ms. 398-405. Dipetik drpd, DOI: 10.1016/j.sbspro.2010.10.054

Plank, C., Dixon, H., & Ward, G. (2014). Student voices about the role feedback plays in the rnancement of their learning. Dalam *Australian Journal of Teacher Education*, Vol. 39, Isu 9 Artikel 7

Willis, J.E. (2011). *Towards learner autonomy: An assessment for learning approach* dihantar untuk pencalonan kedoktoran di Centre for learnin Innovation, Faculty of Education, Queensland University of Technology

(2010) Descriptive feedback assessment for fearning video series VIEWING GUIDE A resource to support the implementation of GROWING SUCCESS Assessment, Evaluation and Reporting in Ontario Schools First Edition, Covering Grades 1 – 12, 2010. Dipetik drpd,
[http://www.edugains.ca/resourcesAER/VideoLibrary/FeedbackViewingGuideFeedbackAFL VideoSeries.pdf](http://www.edugains.ca/resourcesAER/VideoLibrary/FeedbackViewingGuideFeedbackAFLVideoSeries.pdf)

(2008) OECD/CERI International Conference: “Learning in the 21st Century: Research, Innovation And Policy” Assessment for Learning Formative Assessment (Organisation For Economic Co-Operation and Development dan Centre for Educational Research and Innovation,) Dipetik drpd,
<http://www.oecd.org/site/educeri21st/40600533.pdf>

